

Jeg gaar let henover, hvorvidt man skal fastsætte Grænsen for Børns Straffrihed til det 14de eller 15de Aar. Det vil sikkert ikke give Anledning til stor Diskussion. Heller ikke Spørgsmaalet om Nødværge eller Nødret. Derimod vil sikkert de store Spørgsmaal om Sindssyge, Beruselse og Retsvildfarelse give Anledning til Diskussion.

Hvad Sindssyge angaar, tror jeg, at alle hilser med Glæde, at den Paragraf, der handler om afsindige, som de blev kaldt i gamle Dage, nu ogsaa omfatter dem, som lider under en mangelfuld sjælelig Tilstand, og endvidere dem, som ikke er sindssyge i det Øjeblik, de begaar Handlingen, men bliver det, forinden Dommen falder. Men det store Spørgsmaal er, hvem der skal afgøre Spørgsmaalet om de sindssyges Straffarhed eller Straffrihed. Er det Lægen, der skal afgøre, om en Mand er sindssyg og som Følge deraf med logisk Konsekvens straffri, altsaa det saakaldte biologiske eller medicinske Synspunkt, eller skal Lægerne blot afgøre Spørgsmaalet, om Manden er sindssyg, medens Juristerne eller de læge Dommere, Nævningerne, afgør, om den paagældende skal straffes eller være straffri, altsaa om vedkommende overhovedet er strafmodtagelig, om det kan hjælpe at straffe ham? Man ser her klart Hovedforskellen. Det ene Synspunkt siger: Det er Kur og Pleje, de Mennesker skal undergives. Det andet siger: Ja, det kan godt være, at det er Kur og Pleje, de skal underkastes, men det kan de ogsaa faa i Straffeanstalterne; det drejer sig her ikke alene om et Kur- og Plejespørgsmaal, men ogsaa om, hvorvidt Samfundet kræver Straf overfor disse Mennesker.

Lægerne og i det hele taget de, der holder paa det medicinske Synspunkt, begrundet for det første deres Standpunkt med, at det er inhumant at holde paa det andet Synspunkt, fordi disse Mennesker ikke kan gøre for, at de begaar en strafbar Handling, og endvidere, at det er formaalsløst at straffe, thi hvorfor skulde man straffe dem, naar hele deres Sjæleliv er inficeret af Sygdommen, saaledes at man alligevel risikerer, at Straffen ikke hjælper. Endvidere siger man, at det er uheldigt at straffe dem, fordi man da sætter dem ind i Straffeanstalter sammen med virkelige Forbyrdere, og det er de ikke. Det er Lægernes Synspunkt. Naar jeg siger Lægerne, er det ikke ganske

nøjagtigt, der er ogsaa Jurister, som holder paa denne Anskuelse. Vi ser, at ogsaa Jurister i den sidste Kommission, og navnlig Professor Torp, har holdt paa dette Synspunkt. Og det er det Synspunkt, som ligeledes Justitsministeren har sluttet sig til.

Det forekommer mig imidlertid, at man ikke kan slutte sig til dette Synspunkt. Og det, jeg gerne vil have Lov til at anføre, er for det første — hvad jeg synes vejer meget stærkt —, at vi, hvis vi slutter os til det medicinske Synspunkt, vil være den eneste Stat, der overhovedet har gjort det. Jeg er noget i Tvivl med Hensyn til Japan; det er ikke ganske sikkert, hvorledes Japan stiller sig til dette Spørgsmaal. Men ingen anden Stat er overhovedet inde paa, at det medicinske Synspunkt skal være afgørende. Det forekommer mig ogsaa at være stridende mod Retsfølelsen at lade det være afgørende. Det vil medføre, at Retssikkerheden bliver truet. Det forekommer mig at være i Strid med Retsfølelsen, og at det vilde medføre Vilkaarlighed, om vi kom ind paa, at en Mand, der bliver erklæret sindssyg, var straffri.

Vi har set, hvilken Rolle det spiller for amerikanske Domstole og andre Steder, om den anklagede bliver erklæret for sindssyg eller ikke, ikke fordi Domstolen holdt paa det ene eller det andet Synspunkt, men af andre Grundt. Jeg tænker specielt paa den Mordsag, der for nyligt har været fremme, hvor der aabenlyst i Aviserne blev fremsat Antydninger af, at der kunde befrygtes Bestikkelse o. s. v. Men selv om man ser bort fra det, er det farligt at lade Lægens Erklæring om, hvorvidt Manden er sindssyg eller ikke, være afgørende for, om han skal være straffri eller ej. Det forekommer mig at være selvindlysende, at det maa være Juristerne, henholdsvis Nævningerne, som afgør det. Ellers kommer man til det, som laa bagved hele den amerikanske Avisfejde: hvis Manden blev dømt, skulde han i Fængsel, men hvis Manden blev erklæret for sindssyg, skulde han spærres inde, og Administrationen kunde da frigive ham; derfor kæmpede man for at faa vedkommende erklæret sindssyg, saa at han ikke skulde straffes, men spærres inde og kunde komme ud i Løbet af kort Tid. Det forekommer mig, at det vilde være meget uheldigt, hvis vi skulde ind paa noget lignende.